

Rune Larsson

# KOLBÄCK - MIN HEMBYGD

## Familjen Edelsvärd



*Kolbäcks järnvägsstation*

**KOLBÄCKS  
HEMBYGDSFÖRENING**

## Familjen Edelsvärd.

Vid vår renovering av tiondeboden låg där ett gravkors med inskriptionen *Charlotta Ch. Edelsvärd född Thun 24/6 1797 död 7/3 1857*. Vår nyfikenhet var väckt, vem var denna kvinna. Vi bad John-Eric Bergelin om hjälp att leta i kyrkböckerna. Där, samt i en bok om järnvägen, har vi fått fram en hel del om familjen Edelsvärd.

*Charlotta Christina Thun* var född i Jägersta Wästergöthland. Hon gifte sig med *Majoren Fredrik Wilhelm Edelsvärd*, vars far *Adolf Meinander* var landshövding i Uleåborg i Finland, sedermera adlad Edelsvärd. Vid faderns död flyttade hustrun med sina tre barn till Sverige.

*Fredrik Wilhelm* var då 14 år, och blev kadett vid Karlberg. Han tillhörde därefter armén och var en tid lantmäterielev. Många av hans arbetsuppgifter kom att knytas till kanalbyggande. Han var bl.a. distriktschef och kanalbyggmästare för östra linjen av Göta kanal åren 1832-36. Där arbetade han tillsammans med *Nils Eriksson* känd kanal och järnvägsbyggare, bror med uppfinnaren *John Eriksson*.

*Charlotta* och *Fredrik* hade vad vi vet 2 barn som uppnått vuxen ålder.

*Sofia Gustava Regina Wilhelmina Edelsvärd född 9/5 1823*

*Adolf Wilhelm Edelsvärd född 28/6 1824.*

År 1850 återvände *Fredrik* med *Charlotta* till Finland där han blev finsk medborgare.

I en aktuell husförhörlängd för Kolbäcks församling Norra Roten, Åsbygårdarna finner vi *Sofia*. Hon gifte sig 1851 med *Löjtnanten Fredrik Magnus Berencreutz född 15/8 1820 i Grenna*. Dom bodde med sina 2 söner i Frösvi. Flyttade 1860 till Waxholm.

Löjtnant *Fredrik M. Berencreutz* var troligen här för att leda ett arbetskompani vid arbetet med Strömsholms kanal.

*Charlotta Edelsvärd* vistades längre tider hos sina barn i Sverige. Det var, när hon bodde hos sin dotter och måg i Frösvi, som hon avled i lunginflammation den 7 mars 1857.

*Fredrik Wilhelm* var kvar i Finland där han avled 1858.

Här kunde historien om Charlotta vara slut, men hon hade också sonen Adolf.



Han började, som sin far på Karlberg. Blev underlöjtnant vid dalaregementet och arbetskommenderad till Strömsholms kanalbyggnad. Han begärde sedan förflyttning till Kungl. Ingenjörskåren och var där till 1860. Under den tiden deltog han i byggande av fästningarna Vaxholm, Carlsten och Nya Älvsborg. Han var Fortifikationsbefälhavare i Göteborg och undervisade samtidigt i matematik och teckning. 1850 gjorde han en 4 månaders studieresa i Europa och England för att studera arkitektur, som blivit

hans största intresse. Hemkommen öppnade han ett arkitektkontor i Göteborg. Han utförde nu ett antal kyrkobyggnader, skolhus och privata villor.

Han gifte sig 1852 med Emelie Ulrika Blidberg och fick 3 barn varav 2 levde till vuxen ålder.

År 1855 anlätades Edelsvärd som arkitekt vid Statens Jernvägsbyggnader av faderns gode vän Nils Eriksson. Han blev kvar där i 40 år till 1895. Han ritade bl.a. Göteborg, Uppsala, Norrköping och Stockholms järnvägsstationer. Eftersom Kolbäcks Järnvägsstation byggts under den här tiden, så är det mycket troligt att Charlottas son Adolf Fredrik Edelsvärd har deltagit i ritande av vår stationsbyggnad.

Adolf var en mycket aktiv människa, han var ledamot i ett 25 tal föreningar och ofta engagerad i styrelser. Han tillhörde Stockholms stadsfullmäktige under åren 1867 -87.

Hans sista publicistiska verk utgavs 1918 och benämndes Världsspråket och världsfreden. Den framhöll författarens starka tro på esperantospråkets framtida betydelse.

Adolf Edelsvärd avled i Stockholm den 15 oktober år 1919, 95 år gammal.